

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

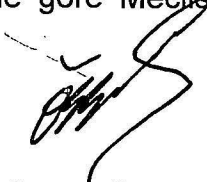
Tarih: 28.03.2021
Sayı: 28

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 23/03/2021 12:03
Sayı: E-120.08-0798626

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesinin yol açacağı toplumsal ve hukuksal sorunlar ile Cumhurbaşkanlığı'nın İstanbul Sözleşmesi'ni feshetmesi örneğinde olduğu gibi; Cumhurbaşkanlığı kararname ve kararlarıyla TBMM'nin yasama yetkisinde bulunan alanlarda veya mevcut kanunlarda düzenleme yapmasının yol açtığı sorunlar ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 101, 102 ve 103'üncü maddelerine göre Meclis Genel Görüşmesi açılmasını arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GEREKÇE:

TBMM tarafından Anayasa'nın 90'ıncı maddesine uygun olarak 24 Kasım 2011 tarihinde kabul edilen bir kanunla onaylanan İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen **Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi**, Cumhurbaşkanlığı Kararı ile "fesh" edilmiştir. Diğer bir ifadeyle TBMM tarafından, **usulüne göre yürürlüğe konulmuş bu nedenle de kanun hükmünde olan bir uluslararası anlaşma**, Cumhurbaşkanlığı kararı ile ortadan kaldırılmıştır. Cumhurbaşkanlığı bu yetkiyi, yine kendisi tarafından çıkarılan 9 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nden aldığını iddia etmektedir. Bu kararnamede de Cumhurbaşkanlığı TBMM'nin kabul ettiği bir uluslararası sözleşmeyi "feshetme" yetkisi verilmemiştir.

İstanbul Sözleşmesi, "kadına karşı şiddetin, kadınlarla erkekler arasında tarihten gelen eşit olmayan güç ilişkilerinin bir yansıması olduğunu ve bu eşit olmayan güç ilişkilerinin, erkeklerin kadınlara üstünlüğüne, kadınlara karşı ayrımcılık yapmalarına ve kadınların tam anlamıyla ilerlemelerinin engellenmesine yol açtığı" ortak bilinciyle hazırlanmıştır.

Sözleşmeye taraf olan ülkeler; kısaca, kadına karşı şiddet ile aile içi şiddeti ve kadınlara yönelik ayrımcılığı önleyecek gerekli yasal ve diğer önlemleri alma, anayasalarına ve ilgili mevzuatlarına kadın-erkek eşitliğini dahil etme, bu ilkelerin uygulanmasını sağlama, kadınlara karşı ayrımcılığı yasaklama, ayrımcılık yapan yasa ve uygulamaları yürürlükten kaldırma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi görüş, medeni durum ve benzeri özellikleri yüzünden ayrımcılık yapmama sözü vermektedir.

İstanbul Sözleşmesi'nin imzalanmasından bu yana Türkiye'de kadın ve çocuklara yönelik şiddetin önlenmesi konusunda ciddi bir bilinçlenme oluşmuştur. Kamuoyu araştırmaları da İstanbul Sözleşmesi'ne desteğin yüzde 70'lere kadar

ulaştığını göstermektedir. Dar bir kesimin oluşturduğu algılarla İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesi, ülkemizin geleceği adına kaygı vericidir.

Kadına karşı şiddet, aile içi şiddet ve kadın-erkek eşitsizliğinin büyük bir toplumsal tehdit olmaya devam ettiği, daha kötüsü giderek arttığı bir dönemde, Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi ile korunmaya çalışılan insan hak ve özgürlüklerinden uzaklaşmasının çok önemli sosyal, toplumsal ve siyasal sonuçlara ve çatışmalara yol açması kaçınılmazdır. Daha şimdiden iktidar partisine yakın çevrelerden, Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile Türk Medeni Kanununun da yürürlükten kaldırılmasına dönük çağrılar yapılmaya başlanmıştır. Cumhurbaşkanı'nın İstanbul Sözleşmesi karşısında takındığı bu tutum, Türkiye'yi, kadın-çocuk hakları ve demokrasi alanında yüzlerce yıl geriye götürecek karanlık bir yola sokacak niteliktedir.

İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilme yöntemi, yeni sistemin Türkiye'de güçler ayrılığını nasıl yok edip tek bir kişide topladığının da önemli bir göstergesi olmuştur. Türkiye, TBMM'nin usulüne göre kabul ettiği için kanun hükmünde olan, hatta temel hak ve özgürlüklerle ilgili olduğu için de kanun hükümlerinin de üzerinde olan bir uluslararası anlaşmanın, tek cümlelik bir Cumhurbaşkanı kararıyla yok sayılabildiğine yakından tanık olmuştur.

Cumhurbaşkanı'nın, TBMM'nin yasama yetkisini ve dolayısıyla milli iradeyi hiçe sayan bu tutumunun, diğer Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde de kendini gösterdiği, Anayasa Mahkemesi'nin kimi kararnamelerle ilgili olarak verdiği iptal kararlarından açıkça gözükmektedir. Cumhurbaşkanı'nın, kararname ve kararlarıyla TBMM'ye ait olan yasama yetkisini kullanmaya çalışması, kuvvetler ayrılığı ilkesini tahrip etmekte, her olanda kaosa yol açmakta, demokrasiye zarar vermektedir.

İstanbul Sözleşmesinin feshedilmesinin yol açacağı toplumsal, sosyal ve siyasal sorunlarla, bu karar ile diğer alanlarda çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve kararlarının, TBMM'nin yasama yetkisi kapsamında bulunan alanları veya mevcut kanunlarda da düzenlenen konularda düzenleme yapmasının yol açtığı sorunların belirlenmesi için Meclis Genel Görüşmesi açılması gerekmektedir.

